

vésztlől valók. Különállón is mesterien nagyértékű rajzok, amelyek imponáló egyszerűségükkel, áhítatos nemességükkel egyszerre magukra kényszerítenek minden figyelmet. Tiszta, leiszűrődött művészettel, mély átgondoltsággal fogja egybe a konturokba foglalt felületeket és rajzaiból annyi finom báj sugározza a biblia legendáinak mélységes hangulatát, hogy szinte nehezünkre esik tőlük elszakadni és a szövegíró többször méltatott, infantilis érzékenységu lírája fölé hajolni. Ezek a sokszor részletekben elszívargó sirámok néha valamely időbeli távolságot is megéreztetnek velünk, amelyet szerencsésen ellensúlyoz a rajzok tömör kompozíciója. *Keleti* Arthur ezúttal kivételesen nagyértékű illusztrátort kapott litániás énekeihez és *Molnár* C. Pál rajzai valósággal kivételései annak az ihletteljes rajongásnak, amely a költő lelkében élt, amikor könyvét elgondolta.

A díszes és nagyértékű könyvről, amelyre költő és rajzoló egyképen büszke lehet, a legrészletesebb leírással sem lehetne kellő fogalmat adni. Szeretettel ajánljuk a szép könyvek barátainak figyelmébe. m—i—gy.

A magyar kultúra válságos éve 1918—1927. (Irta: *Olay Ferenc. Báró Perényi Zsigmond* előszavával. Kiadja a Magyar Nemzeti Szövetség. Bpest, 1927. 337 l.) A megszállott területek magyarságának művelődési életéről, az egyházak, közoktatás és színeszet helyzetéről, emlékműveink és közgyűjteményeink sorsáról, általában a szellemi élet háború előtti és mai állapotai közötti különbségről igen eltérő és nehezen ellenőrizhető hírek voltak eddig forgalomban. De ha a források szerint más és más változattal szolgáltak is e hírek, abban megegyeztek, hogy mind elszomorított, lesújtó képet nyújtottak elszakított testvéreink kulturális küzdelmeiről.

A jöideig bizonytalan hitelűnek látszó adatok megrendítő igazolást nyerne a címben írt, sok utánjárással készült, kitünő könyvben, mely a legkülönbözőbb szempontok szerint vizsgálva a kérdést, okiratszerűleg bizonyítja azt a szörnyű méltatlanságot, mely — a trianoni «béke» címén — Csonka-Magyarország határain túl lakó véreinket érte. Nem a leigáztottak elfogultnak tetsző, bár kétségtelenül jogosult panaszai, hanem külföldiek tárgyilagosa megállapításai s eredeti

fényképfelvételek, sőt a hatalmat gyakorló hatóságok iratai szemléltetik itt a véres valóságot, melynek borzalmai minden képzeletet felülmúlnak.

Az immár teljes bizonyosság erejével ható tények mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy valóban itt az ideje a rettenetes helyzet orvoslásának. Erre azonban csak akkor lehet némi kilátás, ha az ú. n. «győztes» hatalmak közvéleménye is tudomást szerez a tartahatatlán állapotokról. *Olay Ferenc* alapos könyve rengeteg adatával és sokatmondó képanyagával igen hatásosan mozdíthatná elő ezt a célt. Széles körben való elterjedése már azért is kívánatos, hogy az így befolyó jövődelemből az idegen nyelvű fordítások minél előbb napvilágot láthassanak. A szép kiállítású, százhatvanöt képet is tartalmazó kötet ára tíz pengő s megrendelhető a Magyar Nemzeti Szövetség könyvkiadóosztályánál. Bpest, V. ker., Géza-utca 4. sz. K. Gy.

Schöpfung Aladár: Balatoni tragédia. (Regény. Franklin-Társulat.) Másfél esztendeje egy újságírónak arra a kérdésére, hogy minő irodalmi tervek foglalkoztatják, Schöpfung többek közt ezeket felelte: «Nagyobb munkám? Már van. Egy kész regény, körülbelül tíz ív terjedelmű, most legalább, amíg csak kéziratban van, nagyon szeretem, legjobb dolgaim egyikének tartom. Tragikus szerelmi történet, tisztán lélektani alapon: a társadalmi háttér csak épen annyi, amennyi elkerülhetetlen. Egy asszony lelki arcképe, aki elesik a saját szenvedélye elleni hasztalan küzdelemben».

Ez a kis regény most került az olvasók kezébe. Hősnője, kinek «delki arcképét» kapjuk, Nyéky Elza, Bertalan Gyula ügyvéd felesége, szabályos polgársorsban élő, «csak háztartásbeli» asszony. Lélekre valamivel előkelőbb, idegek dolgában jóval érzékenyebb megszokott környezeténél, férje rendes társaságánál. Szinte egész lényét betölti ez az izgékony idegélet, mely végigkíséri «nagy szenvedély» után sóvárgó, önmaga előtt is tudattalan alapösztönének egész fejlődését — a megsemmisülésig. Ez elsodrő ösztön ébredését a véletlen idézi elő: az asszony életébe benyomul a végtelen férfi, kiben minden nő a szerelmi fel-sőség megtestesülését gyanítja, azt sejtí benne Elza is, holott valójában a férfi maga sem egyéb kielégíthetetlen vágyak áldozatánál. Elzánkna vajmi